

**Fonaments dels Mètodes Qualitatius: de la
Interpretació al Discurs**

Codi: 42592

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313402 Recerca i Intervenció Psicosocial	OT	0	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Joan Pujol Tarrés

Correu electrònic: Joan.Pujol@uab.cat

Equip docent

Joel Feliu Samuel Lajeunesse

Isabel Pellicer Cardona

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Al finalitzar el mòdul, l'estudiant serà capaç de:

- Diferenciar entre metodologia, mètodes i tècniques de recerca
- Identificar les tradicions de recerca qualitativa a les ciències socials
- Diferenciar els mètodes quantitatius de recerca dels qualitatius
- Identificar les bases dels mètodes etnogràfics, interaccionistes i lingüístics
- Recollir informació rellevant utilitzant diferents tècniques de recollida de informació
- Analitzar i interpretar la informació
- Utilitzar recursos per a garantir la qualitat i credibilitat d'una recerca qualitativa
- Realitzar un disseny de recerca amb mètodes qualitatius

Competències

- Establir objectius operatius fonamentals, rellevants teòricament i socialment, que tinguin en compte la complexitat de la realitat psicosocial

- Orientar teòricament la definició dels objectius, el disseny i l'anàlisi en la comprensió dels fenòmens psicosocials
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Seleccionar i aplicar les tècniques necessàries per a la recollida, l'anàlisi i la presentació de material empíric de caràcter qualitatiu
- Treballar en equip i generar sinergies en entorns de treball amb diverses persones que treballen de manera coordinada i col·laborativa
- Utilitzar amb eficàcia les tecnologies de la informació i de la comunicació en la recollida, l'elaboració i la transmissió de coneixement

Resultats d'aprenentatge

1. Descriure els marcs metodològics implicats en l'estudi d'un problema d'investigació concret
2. Elaborar un pla de recerca viable a partir d'una pregunta d'investigació i dels objectius establerts
3. Necessitar i valorar els objectius operatius d'un pla d'investigació d'acord amb una pregunta d'investigació psicosocial
4. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
5. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
6. Treballar en equip i generar sinergies en entorns de treball amb diverses persones que treballen de manera coordinada i col·laborativa
7. Utilitzar amb eficàcia les tecnologies de la informació i de la comunicació en la recollida, l'elaboració i la transmissió de coneixement

Continguts

En el mòdul es treballen els següents continguts:

- Aproximació a la investigació qualitativa en Ciències Socials
- Fonaments teòrics i conceptuals dels mètodes qualitatius
- Gir discursiu
- Gir narratiu
- Gir etnogràfic
- El disseny d'investigació: què mirar i com mirar
- Anàlisi de propostes d'investigació

Metodologia

A. Activitats dirigides d'ensenyament i aprenentatge presencial (a l'aula):

Professor(a):

- Assignació de lectures
- Exposició dels continguts bàsics
- Dinamització de la discussió a l'aula

Estudiants:

- Identificar aspectes rellevants en les lectures assignades

- Elaborar preguntes en relació als interessos de recerca pròpia
- Presentar treballs fets en grup
- Generar respostes a partir de la discussió a l'aula
- Defensar la pròpia postura teòrica/metodològica/ètica/política

B. Activitats supervisades d'ensenyament - aprenentatge (fora de l'aula):

- Tutories
- Orientació a l'estudiant en la cerca de materials, en el seu treball i estudi

C. Activitats d'aprenentatge autònom (fora de l'aula)

- Recollida i sistematització del material bibliogràfic
- Lectura de la informació recomanada i la trobada per l'estudiant
- Sistematització, resum i anàlisi de la informació recollida
- Estudi personal
- Treball en grup
- Integració teòrica i metodològica
- Elaboració de conclusions i recomanacions a l'àmbit estudiat
- Elaboració de treballs i informes de recerca

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Discussió a l'aula i exercicis pràctics	10	0,4	4, 5, 6
Exposició dels continguts bàsics	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5
Tipus: Supervisades			
Tutories grupals	10,5	0,42	3, 4, 5, 6
Tutories individuals	14,5	0,58	1, 2, 3, 4, 5
Tipus: Autònomes			
Cerca i sistematització de la informació bibliogràfica	15	0,6	6, 7
Elaboració de treballs	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Lectura de textos	25	1	1, 2, 3, 4, 5
Treball en grup	15	0,6	1, 2, 4, 5, 6

Avaluació

Qualificacions:

Mòdul superat: El mòdul es considerarà superat si l'estudiant obté una nota mitjana superior a 5 en el conjunt de les proves d'avaluació.

Avaluable: Es considerarà Avaluable l'estudiant que hagi presentat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior 40% del total del mòdul.

No avaluable: Es considerarà No avaluable el fet que encara que l'estudiant hagi presentat varies proves el pes total en relació amb el conjunt del mòdul sigui inferior al 40%.

Reavaluació: No hi ha reavaluació

Pautes d'avaluació de la Facultat de Psicologia: http://www.uab.cat/doc/DOC_avaluaciotitulacions1819

Evidències d'Aprenentatge:

- Evidència d'aprenentatge 1 (EV1): Assistència i participació activa Pes: 10%
- Evidència d'aprenentatge 2 (EV2): Exposició sobre una temàtica a escollir entre els continguts del bloc temàtic: Grupal. Pes: 20%
- Evidència d'aprenentatge 3 (EV3): Treball que contribueix al treball de recerca i que consisteix en el disseny raonat de la investigació que desenvoluparà cada estudiant. Autoria: Individual. Extensió màxima: 7000 paraules. Pes: 50%
- Evidència d'aprenentatge 4 (EV4): Informe d'aprenentatge del mòdul pel TFM. Informe sobre l'aplicació del mòdul al procés del TFM, corregit pel tutor/a de l'estudiant seguint les directrius de qui coordina el mòdul. Individual. Pes: 20%

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Assistència i participació activa	10%	0	0	4, 5, 6
EV2. Exposició continguts bloc temàtic	20%	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7
EV3. Treball Disseny de la Recerca	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7
EV4. Informe d'aprenentatge del mòdul pel TFM	20%	0	0	4, 5

Bibliografia

- Agar, M. (1996). *The professional stranger: An informal introduction to ethnography* (2nd ed). Academic Press.
- Alvesson, M., & Skoldberg, K. (2009). *Reflexive Methodology: New Vistas for Qualitative Research*. SAGE.
- Brewer, J. D. (2000). *Ethnography*. Open University Press.
- Bruner, J. S. (2009). *Actos de significado: Más allá de la revolución cognitiva* (J. C. Gómez Crespo & J. L. Linaza, Trad.). Alianza.
- Clandinin, D. J. (2006). *Handbook of Narrative Inquiry: Mapping a Methodology*. SAGE Publications.
- Clandinin, D. J. (2016). *Engaging in Narrative Inquiries* (1a ed.). Routledge; DOI: 10.4324/9781315429618. <https://www.taylorfrancis.com/books/9781315429618>
- Denzin, N. K. (2003). *Strategies of qualitative inquiry*. SAGE.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2005). *The SAGE handbook of qualitative research*. SAGE.
- Douglas, M. (1991). *Pureza y peligro: Un análisis de los conceptos de contaminación y tabú*. Siglo Veintiuno.

- Etherington, K. (2003). *Trauma, the Body and Transformation: A Narrative Inquiry*. Jessica Kingsley Limited.
- Fina, A. D., & Georgakopoulou, A. (2015). *The handbook of narrative analysis*. John Wiley & Sons.
- Flick, U. (2009). *An introduction to qualitative research*. Sage Publications Ltd.
- Gaytán, M. S. (2008). From Sombreros to Sincronizadas: Authenticity, Ethnicity, and the Mexican Restaurant Industry. *Journal of Contemporary Ethnography*, 37(3), 314-341. <https://doi.org/10.1177/0891241607309621>
- Geertz, C. (1988). *La interpretación de las culturas*. Gedisa.
- Hall, C. (2019). *Social Work as Narrative: Storytelling and Persuasion in Professional Texts*. Routledge.
- Hammersley, M., & Atkinson, P. (2009). *Etnografía: Métodos de investigación*. Paidós Ibérica.
- Haydon, G., Browne, G., & van der Riet, P. (2018). Narrative inquiry as a research methodology exploring person centred care in nursing. *Collegian*, 25(1), 125-129. <https://doi.org/10.1016/j.colegn.2017.03.001>
- Hermans, H., Gonçalves, M., Konopka, A., Hermans, H. J. M., & Gonçalves, M. M. (2018). *Handbook of Dialogical Self Theory and Psychotherapy: Bridging Psychotherapeutic and Cultural Traditions* (Edición: 1). Routledge.
- Hermans, H.J.M. (2018). *Society in the Self: A Theory of Identity in Democracy*. Oxford University Press. <https://books.google.es/books?id=nBBQDwAAQBAJ>
- Hermans, Hubert J. M., & Hermans-Konopka, A. (2012). *Dialogical self theory: Positioning and counter-positioning in a globalizing society*. Cambridge Univ. Press.
- Hesse-Biber, S. N., & Leavy, P. (2010). *The Practice of Qualitative Research*. SAGE.
- Hickson, H. (2016). Becoming a critical narrativist: Using critical reflection and narrative inquiry as research methodology. *Qualitative Social Work*, 15(3), 380-391. <https://doi.org/10.1177/1473325015617344>
- Hollway, W., & Jefferson, P. T. (2000). *Doing Qualitative Research Differently: Free Association, Narrative and the Interview Method* (1a ed.). Sage Publications Ltd.
- Iñiguez-Rueda, L. (1995). Métodos cualitativos en Psicología Social. *Revista de Psicología Social Aplicada*, 5 (1/2), 5-26.
- Jr, V. A. A., & Mertz, N. T. (2014). *Theoretical Frameworks in Qualitative Research*. SAGE Publications.
- Kim, J.-H. (2015). *Understanding Narrative Inquiry: The Crafting and Analysis of Stories as Research*. SAGE Publications.
- Lévi-Strauss, C. (2009). *Tristes Tropiques*. Plon.
- Parker, I. (1994). Qualitative Research. En P. Banister, E. Burman, I. Parker, M. Taylor, & C. Tindall (Ed.), *Qualitative methods in psychology: A research guide* (p. 1-16). Open University Press.
- Silverman, D. (2006). *Interpreting qualitative data: Methods for analyzing talk, text, and interaction*. SAGE.
- Silverman, D. (2013). *Doing qualitative research: A practical handbook*. SAGE Publications Limited. <https://books.google.es/books?hl=ca&lr=&id=LySjM0tY-tEC&oi=fnd&pg=PP2&dq=silverman+doing+qualitative+r>
- Smith, J. A. (2015). *Qualitative Psychology: A Practical Guide to Research Methods*. SAGE.
- Starks, H., & Trinidad, S. B. (2007). Choose Your Method: A Comparison of Phenomenology, Discourse Analysis, and Grounded Theory. *Qualitative Health Research*, 17(10), 1372-1380. <https://doi.org/10.1177/1049732307307031>
- Strauss, A. L., & Corbin, J. M. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Sage Publications.
- Trahar, S. (Ed.). (2011). *Learning and teaching narrative inquiry: Travelling in the Borderlands*. John Benjamins Pub. Co.
- Turner, V. (1967). *La Selva de los símbolos*. Siglo XXI.
- Velasco Maíllo, H. M., & Díaz de Rada, Á. (2018). *La lógica de la investigación etnográfica: Un modelo de trabajo para etnógrafos de escuela*. Trotta.
- Webster, L. (2007). *Using Narrative Inquiry as a Research Method: An Introduction to Using Critical Event Narrative Analysis in Research on Learning and Teaching* (1a ed.). Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/books/9780203946268>
- Weiss, R. S. (1995). *Learning from strangers: The art and method of qualitative interview studies* (1. paperback ed). Free Press.
- Whyte, W. F., & Sarabia, B. (2015). *La Sociedad de la esquina: La estructura social de un barrio bajo italiano*. CIS.
- Willig, C. (2008). *Introducing qualitative research in psychology: Adventures in theory and method*. McGraw-Hill.
- Willig, C., & Stainton-Rogers, W. (2008). *The SAGE handbook of qualitative research in psychology*. SAGE.
- Willis, P. (2018). *Aprendiendo a trabajar: Cómo los chicos de la clase obrera consiguen trabajos de clase obrera*. <https://elibro.net/ereader/elibrodemo/116543>
- Wolcott, H. F. (2008). *Ethnography: A way of seeing* (2nd ed). Altamira Press.